

Informácia o aktuálnej situácii šírenia afrického moru ošipaných, realizácii opatrení na zabránenie šíreniu a eradikáciu afrického moru ošipaných a stave znižovania denzity populácie diviaka

Na základe uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 436 z 21. júla 2021 v bode C.5. bolo uložené ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka mesačne predkladať na rokovanie vlády Slovenskej republiky Informáciu o aktuálnej situácii šírenia afrického moru ošipaných, realizácii opatrení na zabránenie šíreniu a eradikácie afrického moru ošipaných a stave znižovania denzity populácie diviaka.

V boji proti šíreniu Afrického moru ošipaných (AMO) v rámci Slovenska bolo zo strany rezortu a Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky vykonaných množstvo opatrení a vydaných nariadení.

V rámci vyhlásenia mimoriadnej situácie bol vypracovaný:

- plán kontrol poľovných revírov so zameraním na kontrolu všetkých aktivít užívateľov poľovných revírov smerujúcich k zvýšenej intenzite lovu ako aj odstraňovaniu kadáverov. Počet kontrol, uložených opatrení a počet a výšku uložených sankcií za nedodržiavanie opatrení je znázornený v **Prílohe č. 1**

K 31.5.2022 bolo vykonaných v poľových revíroch spolu 104 kontrol. Z toho v oblasti bez obmedzení (biela zóna) počet vykonaných kontrol predstavoval 8, v nárazníkovej oblasti (modrá zóna) bol počet vykonaných kontrol 16, v oblasti výskytu AMO u diviakov (ružová zóna) bolo skontrolovaných 14 poľovných revírov a v oblasti výskytu AMO u domácich ošipaných (červená zóna) bol počet vykonaných kontrol 136.

- plán kontrol spracovateľských závodov bravčového mäsa so zameraním na výsledovateľnosť a vypracovanie „dodávateľskej“ mapy suroviny podľa výsledkov výsledovateľnosti bravčového mäsa určeného na spracovanie. V rámci plnenia tohto opatrenia boli zistené skutočné objemy a krajiny pôvodu mäsa.

K 31.5.2022 bolo vykonaných celkom 498 úradných kontrol s negatívnym výsledkom.

Pôvod jatočných ošipaných zabitých na bitúnku v SR	Počet jatočných ošipaných
Ošipané pochádzajúce z chovov zo SR z reštrikčného pásma I. + oblasti bez výskytu AMO	36 232
Ošipané pochádzajúce z chovov z reštrikčného pásma II. v SR	3 658
Ošipané pochádzajúce z chovov z reštrikčného pásma III. v SR	865
<u>Spolu ošipané</u> - ošipané z chovov zo SR (reštrikčné pásma I., II., III., + oblasti bez výskytu AMO)	40 755
Ošipané z iných členských štátov EÚ	13 101
Spolu všetky zabitú ošipané	53 856

Najviac zásielok bravčového mäsa bolo dovezených z Českej republiky v počte 3 981 ks avšak najväčšie množstvo v objeme 2 164 106 kg bolo dovezené zo Španielska.

Z 12 štátov EÚ bolo na Slovensko dovezených **13 865** zásielok v celkovom objeme **11 765 243** kg bravčového mäsa - **Príloha č. 2**

- plán kontrol na „hranici“ s PL a CZ so zameraním sa na kontrolu pôvodu bravčového mäsa, testovanie na AMO s cieľom odhaliť, identifikovať zdroj a zamedziť dovozu bravčového mäsa zo zóny II a III z členských krajín EÚ kde je identifikovaná nákaza AMO.

Regionálne veterinárne a potravinové správy Slovenskej republiky k 31.5.2022 odobrali **340** úradných vzoriek bravčového mäsa z iných členských štátov s výskytom AMO (Poľsko, Nemecko, Maďarsko). Všetky úradné vzorky boli analyzované PCR metódou na prítomnosť vírusu AMO na Veterinárnom ústave Zvolen.

Výsledok všetkých analýz na prítomnosť vírusu AMO bol negatívny.

Od prvého potvrdeného výskytu Afrického moru na Slovensku od 25.7.2019 do 31.5.2022 bol výskyt AMO u domácich ošípaných potvrdený v 40 chovoch a v prípade uhynutej či ulovenej diviačej zveri bolo potvrdených 3 942 pozitívnych prípadov. Najväčšou hrozbou zostávajú pre nás naďalej okolité štáty Maďarsko, Poľsko a Ukrajina.

V tomto roku boli zaznamenané 2 prípady výskytu AMO u domácich ošípaných. Posledný potvrdený prípad bol dňa 14.5.2022 v okrese Medzilaborce, kde bol nariadená depopulácia 140 ks ošípaných.

Prioritou je chrániť veľkochovy a domáce chovy ošípaných, ktorých populácia každoročne výrazne klesá a k 31.5.2022 sú stavy na úrovni 416 495 ks. Najviac úsilia v boji proti Africkému moru ošípaných musíme vyvinúť práve v juhozápadnej časti Slovenska, kde sú najväčšie produkčné chovy ošípaných.

Informácia o vykonanom love a úhyne diviačej zveri za poľovnícku sezónu 2022/2023 so stavom k 31.05.2022.

Od začiatku poľovníckej sezóny 2022/23, t.j. od 1.3.2022 je na Slovensku ulovených 9 254 ks diviačej zveri. Mesačný prehľad uvádzame v nasledovnej tabuľke:

mesiac	lov
marec	1 818
apríl	2 989
máj	4 447
Spolu k 31.05.2022	9 254

Pre porovnanie uvádzame lov k adekvátnemu obdobiu z troch predchádzajúcich rokov:

Spolu k 31.05.2021 poľ. sezóna 2021	8 166
Spolu k 31.05.2020 poľ. sezóna 2020	12 398
Spolu k 31.05.2019 poľ. sezóna 2019	7 965

Zdôvodnenie odlovu v aktuálnej sezóne proti predchádzajúcej

Za dôležitý ukazovateľ lovu diviačej zveri považujeme to, že v bielych okresoch, v ktorých ešte nebol AMO zaznamenaný a kde by malo dôjsť k výraznému zníženiu denzity diviačej zveri, došlo k zvýšeniu lovu oproti uplynulej sezóne.

Porovnanie uvádzame v nasledovnej tabuľke:

kraj	Lov k 31.05.2021	Lov k 31.05.2022	rozdiel	%
Bratislava	615	977	+ 362	+ 58
Trnava	528	776	+ 248	+ 47
Nitra	1 224	1 730	+ 506	+ 41
Trenčín	1 210	2 182	+ 972	+ 80
Žilina	850	702	- 148	- 16
Spolu	4 427	6 367	+ 1 940	+ 44

V uvedených krajoch sa lov diviačej zveri oproti uplynulej poľovnickej sezóne **zvýšil o 1 940 ks, čo predstavuje nárast o 44 %.**

Vývoj úhynov

Prehľad o výške úhynov za posledné roky je uvedený z poľovnickej štatistiky.

Poľovnícka sezóna	Úhyn v ks
2018/19	976
2019/20	1 576
2020/21	2 650
2021/22	4 505
2022/23 k 31.5.	403

Celková bilancia lovu a úhynov za posledné 2 roky za rovnaké obdobie:

	lov	úhyn	spolu
Spolu k 31.05.2022	9 254	403	9 657
Spolu k 31.05.2021	8 166	2 111	10 277

Tabuľka o love diviačej zveri a úhyne k 31.05.2022 podľa krajov tvorí **Prílohu č. 3** tejto informácie.